

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) в українських компаніях

Наталія А. Пономарьова ^{1*} • Катерина М. Романенко ² •

Інна В. Балла ³

¹ Хмельницький національний університет (Україна). Доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування, канд. екон. наук, доцент.

² Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради (Україна). Професор кафедри публічного управління та права, д-р наук з держ. управ., професор.

³ Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (Україна). Асистент кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу, канд. екон. наук.

* Автор-кореспондент, e-mail: naponomarova1@gmail.com

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

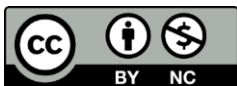
Дослідницька

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.5.08](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.5.08)

Авторське право

© 2025 авторів

Цей твір
ліцензовано на
умовах Ліцензії
Creative Commons
«Із Зазначенням
Авторства –
Некомерційна 4.0
Міжнародна»
(CC BY-NC 4.0).

Стаття розкриває особливості впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в українських компаніях. Аналізується досвід цього процесу, на прикладі підприємств, що складають звітність за IFRS, особливості законодавчого та інституційного регулювання. Підкреслюється роль МСФЗ в умовах потреби поглибленої інтеграції економіки України у світогосподарські зв'язки в умовах воєнного стану. Особлива увага приділяється аналізу стану процесу провадження МСФЗ та факторам, що сповільнюють ці процеси. Мета дослідження – визначити ключові проблеми впровадження МСФЗ в національну облікову практику та окреслити перспективи розвитку бухгалтерського обліку на основі більш повного залучення методології міжнародних стандартів. В процесі роботи використовувалися загальнонаукові методи пізнання: порівняння, узагальнення, аналізу і синтезу, дедукції, індукції, системний підхід. Збір даних здійснено переважно з наукових джерел та офіційної інформації профільних міністерств. Результати дослідження свідчать, що впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності за IFRS в українських компаніях – це тривалий процес, який не зупиняється, а навіть посилюється в умовах воєнного стану. Запровадження ідентичних загальновизнаних у світовому співтоваристві Міжнародних стандартів фінансової звітності дозволяє національним компаніям вийти на якісно новий рівень управління, надання інформації зацікавленим користувачам, інтеграції у міжнародний бізнес, сприяє залученню зарубіжних інвесторів та надає інші переваги. Для повноти розкриття цих переваг зазначено проблеми, які необхідно вирішувати для якомога повної гармонізації процесів вітчизняного з міжнародним обліку та звітності. Визначено, що інтеграція сприяє підвищенню якості управління, налагодженості організаційних питань, в тому числі щодо податкового і фінансового обліку, залучення інновацій, підвищує конкурентоспроможність підприємств, у тому числі та на міжнародному рівні. Практичне значення дослідження полягає в розробці напрямів та заходів впровадження міжнародних стандартів IFRS, що сприятиме покращенню управління, довіри стейкхолдерів та користувачів звітності, посилення міжнародних позицій України в умовах воєнного стану.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

стандарты обліку та фінансової звітності, компанії, нормативне регулювання, гармонізація, фінансова звітність. бухгалтерський облік, IFRS.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Implementation of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Ukrainian Companies

Nataliia Ponomarova ^{1*} • Kateryna Romanenko ² • Inna Balla ³

¹ Khmelnytskyi National University (Ukraine). Associate Professor at the Department of Accounting, Audit and Taxation, PhD in Economics, Associate Professor.

² Communal Institution of Higher Education "Dnipro Academy of Continuing Education" of the Dnipropetrovsk Regional Council (Ukraine). Professor at the Public Administration and Law Department, Doctor of Sciences in Public Administration, Professor.

³ Higher educational institution "Podillia state university" (Ukraine). Assistant Professor at the Department of Accounting, Taxation and E-Business Technologies, PhD in Economics.

* Corresponding Author, e-mail: naponomarova1@gmail.com

ARTICLE INFO

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.5.08](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.5.08)

Copyright © 2025
by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

ABSTRACT

The article reveals the features of the introduction of international accounting standards in Ukrainian companies. The experience of this process is analyzed, using the example of enterprises preparing reports under IFRS, features of legislative and institutional regulation. The role of IAS is emphasized in the context of the need for deep integration of the Ukrainian economy into world economic relations under martial law. Particular attention is paid to the analysis of the state of the IFRS production process and the factors slowing down these processes. The purpose of the study is to identify the key problems of the introduction of IAS into national accounting practice and to determine the prospects for the development of accounting based on a more complete involvement of the methodology of international standards. In the course of the work, general scientific methods of cognition were used: comparison, generalization, analysis and synthesis, deduction, induction, and systems approach. Data were collected mainly from scientific sources and official information from specialized ministries. The results of the study indicate that the introduction of international financial reporting standards under IFRS in Ukrainian companies is a long-term process that does not stop, but even intensifies under martial law. The introduction of identical IFRS and financial reporting generally recognized in the world community allows national companies to reach a qualitatively new level of management, provide information to interested users, integrate into international business, promote the attraction of foreign investors and other advantages. For the full disclosure of these advantages, problems are noted that need to be solved for the full harmonization of domestic processes for international accounting and reporting. It is determined that integration contributes to improving the quality of management, the organization of organizational issues, including tax and financial accounting, attracting innovations, and increasing the competitiveness of enterprises, including at the international level. The practical significance of the study lies in the development of directions and measures for the implementation of international IFRS standards, which will contribute to improving governance, the trust of stakeholders and reporting users, and strengthening Ukraine's international positions in the context of martial law.

KEYWORDS

accounting standards, companies, regulatory regulation, harmonization, financial reporting, accounting, IFRS.

1. Вступ

Процес впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності (МСФЗ, International Financial Reporting standards, IFRS) в українських компаніях супроводжується реформуванням національної системи бухгалтерського обліку, яка формувалась в інших економічних рамках. З часу прийняття Закону про бухгалтерський облік (1999), який «визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні» [14], відбувається впровадження методології формування економічної інформації на рівні компаній та економіки відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності. Метою цього процесу є узгодженість національного законодавства зі світовим та європейським, залучення іноземних інвестицій, забезпечення відкритості, прозорості та порівнянності фінансової звітності компаній України для широкого кола користувачів.

В умовах воєнного стану компанії в Україні стикаються з величезними викликами та труднощами. Серед усіх руйнівних факторів значними є високі темпи інфляції, зниження рівня та доступу до фінансових ресурсів, скорочення внутрішнього споживання через міграцію та зубожіння населення, вичерпування запасів економічної та фізичної міцності й інших резервів, втрата людського капіталу, інноваційних технологій, нерідко переміщення бізнесів у західні регіони. Гостро стоїть питання залучення фінансування з усіх можливих джерел, у тому числі міжнародних. Також назріли проблеми розширення мережі збуту, нарощування експортного потенціалу, виходу на міжнародні ринки, адже використання IFRS надає українським компаніям доступ до світових ринків капіталу.

Для подолання цих та множини інших викликів, перед національними бухгалтерським обліком та звітністю ставляться підвищені вимоги в частині збору та інтерпретації інформації щодо забезпечення економічної безпеки та упередження ризиків, фінансової стабільності у постійних змінних умовах господарювання.

Міжнародні стандарти фінансової звітності частково вирішують ці проблеми. Але постає питання подальшого розвитку їх методології для українських компаній. Зростають вимоги до організації облікових процесів, формування і способів подання фінансової звітності. Вимагають уточнення окремі статті витрат, особливості відображення об'єктів обліку, відповідність зростаючим вимогам управління і упередженню ризиків. Необхідно процеси розвитку IFRS в Україні узгоджувати відповідно до нових законодавчих актів періоду воєнного стану, інноваційного розвитку та інтеграційних процесів у економіці. Стандарти обліку мають працювати на підвищення конкурентоздатності українських компаній, що зумовлює актуальність дослідження.

2. Огляд літературних джерел

Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS) - це набір універсальних принципів обліку та звітності, прийнятий у 168 юрисдикціях, встановлені міжнародними організаціями нормативи та правила, які визначають, як повинна бути підготовлена та представлена фінансова звітність підприємств. МСФЗ складаються з Концептуальної основи фінансової звітності; МСФЗ (16 чинних), МСФЗ для малих і середніх підприємств, МСБО (25 чинних) та Інтерпретації (тлумачення) стандартів [9; 10; 22].

Новації та адаптація українських компаній до IFRS досліджуються практично всіма вченими обліковцями та практиками. Так, відомі дослідження щодо застосування міжнародних стандартів: С. Голова, В. Жука, З. Задорожного, Н. Малюги, В. Пархоменка, О. Петрука, Н. Правдюк, Т. Шепель та ін. Зокрема, М. Шигун [19] з початку впровадження IFRS в Україні вивчає їх як еталон регулювання національної системи; І. Леонович, В. Костюченко [8, с. 34] вивчають загальний розвиток бухгалтерського обліку; І. Гетманченко [1] досліджує переваги та виклики впливу міжнародних стандартів на вітчизняну облікову практику; В. Дем'янишин та ін. [3] провели аналіз модернізації бухгалтерського обліку при реформуванні управління публічними фінансами. У дослідженнях О. Григорів та ін. щодо впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі аналізуються ключові виклики, якими є «часті зміни у практиці національного бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що не відповідають стандартам

ЄС, створюють серйозні проблеми, ускладнюють здійснення фінансового планування й основними пріоритетами розвитку суспільства» [2].

Значна частина досліджень присвячена фінансовій звітності. Так, І. Демко, В. Марущак [4] провели порівняння національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку щодо фінансової звітності; І. Дутчак та ін. [5] - аналіз застосування міжнародних стандартів фінансової звітності у малому бізнесі.

Дослідження О. Роєвох В. Шепелюк [16] стосується впливу міжнародних стандартів фінансової звітності на розвиток національних систем обліку; охоплює історичний контекст розвитку систем бухгалтерського обліку в Україні до запровадження міжнародних стандартів, аналіз законодавчої та нормативної бази, що регулює застосування МСФЗ, а також визначення основних переваг, викликів та проблем, з якими стикалися українські компанії під час адаптації МСФЗ.

Новації впровадження IFRS досліджують Т. Шепель, яка вивчаючи розвиток бухгалтерського обліку в Україні на основі впровадження МСФЗ, аналізує, що на даний час «внесено чимало змін до Закону про бухгалтерський облік, які врешті дали підприємствам можливість застосовувати оригінальні міжнародні стандарти, а не їх національні аналоги» [18, с. 34].

Л. Лежненко, М. Кругла розкрили історичні аспекти впровадження МСФЗ (IFRS) у світі і в Україні [7]. Як наслідок, А. Шиш зазначає, що «використання хмарних технологій в бухгалтерському обліку в Європі відображає поєднання високих технологічних стандартів, строгих нормативних вимог та інноваційних підходів до обробки фінансової інформації. Наявна політика забезпечує ефективність, точність та прозорість бухгалтерського обліку, відкриваючи нові можливості для оптимізації та розвитку бізнесу» [20] тощо.

Дослідниками встановлено, що суть міжнародних стандартів обліку полягає в тому, щоб створити однакові правила для підготовки фінансової звітності, що дозволить забезпечити прозорість, достовірність та порівнянність інформації для інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін. Це сприяє збільшенню довіри до фінансової звітності компаній та забезпечує більшу стабільність та ефективність фінансових ринків.

О. Григорів з авторами [2] зазначають, що заходи і норми впровадження міжнародних стандартів допоможуть уніфікувати підходи до обліку, стандартизувати фінансову звітність і підвищити прозорість і довіру до управління фінансами.

Для компаній, що займаються імпортом, впровадження IFRS забезпечує адаптацію до європейських вимог та стандартів звітності, сприяє зміцненню фінансової стійкості таких підприємств, полегшує доступ до міжнародного фінансування та сприяє інтеграції до глобальних ланцюгів постачання [17].

Незважаючи на різноманіття досліджень щодо гармонізації системи бухгалтерського обліку та звітності до міжнародних стандартів, окремі питання залишаються недостатньо висвітленими. Зокрема, вимагає додаткового висвітлення систематизація проблем процесу впровадження IFRS в українських компаніях.

3. Постановка завдання

Метою статті є систематизація проблем впровадження IFRS в українську облікову практику та обґрунтування перспектив розвитку вітчизняного бухгалтерського обліку на основі подальшої імплементації методології міжнародних стандартів. Для досягнення цієї мети ставляться завдання: дослідити стан застосування IFRS національними компаніями; розкрити основні напрями адаптації облікового нормативного поля в умовах воєнного стану до базових стратегічних документів; розробити рекомендації покращення стану застосування IFRS в українських компаніях.

4. Методи та матеріали

Методи дослідження впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в українських компаніях ґрунтуються на загальноекономічних, зокрема монографічному при зборі даних та аналізу наукових джерел, аналітичному при розкритті даних фінансових звітів

українських компаній, табличному для узагальнення результатів досліджень, індукції та дедукції, порівняння, узагальнення. Такий підхід дає змогу розкрити досліджувану проблему у загальних рисах та оцінити вектор її розвитку.

5. Результати та обговорення

З моменту введення в дію Закону про бухгалтерський облік та фінансової звітності в Україні [14], процеси його наближення до міжнародних стандартів стали ключовою темою науки і практики. У ст. 12¹ Закону «Застосування міжнародних стандартів» визначено перелік суб'єктів господарювання, які складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами. З цією метою сформовано правове поле, прийнято низку законодавчих та нормативних актів. Так, у Стратегії застосування МСФЗ в Україні (2007), зазначається, що «на даний час сформовано систему бухгалтерського обліку, яка відповідає міжнародним стандартам, враховує правові норми провадження підприємницької діяльності, методологічно і методично забезпечує збирання та накопичення інформації про фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання в Україні, що сприяло створенню умов для складення достовірної фінансової звітності» [15].

Фонд МСФЗ, некомерційна організація, що діє в суспільних інтересах, створена для розробки високоякісних, зрозумілих, виконавчих та глобально визнаних стандартів бухгалтерського обліку та розкриття інформації, наводить перелік переваг застосування IFRS [22]:

- стандарти IFRS дають змогу визначити стан бізнесу й ухвалювати зважені: фінансові та управлінські рішення;
 - інвесторам звітність IFRS допомагає оцінити прозорість ділової практики в компанії, розрахувати вартість вкладень і можливі ризики інвестиційного проекту;
 - можливість вийти на світові фондові ринки;
 - брати дешевші кредити в іноземних банках;
 - зменшуються витрати із залучення капіталу;
 - знижуються витрати на підготовку звітності (особливо, якщо йдеться про консолідацію звітності компаній з різних країн);
 - фінансова звітність стає прозорішою, зрозумілішою та легко порівнюваною;
 - звітність містить правдиву інформацію про фінансовий стан компанії, за що високо цінується користувачами (власниками бізнесу, інвесторами, кредиторами, органами контролю та ін.);
 - менеджменту компанії легше простежити зв'язок між даними у звітності та реальними подіями, і прийняти на їх основі ефективні рішення.
- Організація підкреслює, що у різних країнах компанії по-різному застосовують IFRS:
- в обов'язковому порядку як національні вимоги до ведення бухгалтерського обліку;
 - як універсальний підхід до складання фінансової звітності, при наявності національних норм бухобліку;
 - в обов'язковому порядку застосовують компанії, які ведуть міжнародний бізнес або інвестують у нього (гравці фінансового сектора (банки, страхові організації), ПАТ, великі компанії, недержавні пенсійні фонди тощо).

Таким чином, «процес глобалізації світової економіки, посилення захисту прав інвесторів та забезпечення прозорості функціонування міжнародних ринків капіталу зумовив нові підходи до удосконалення методології розкриття економічної інформації про результати діяльності суб'єктів господарювання, насамперед емітентів цінних паперів міжнародних фінансових ринків» [8, с. 35].

Для національних компаній України Л. Шепель додатково зазначає такі пріоритети: для національних контролюючих та регуляторних органів МСФЗ стали додатковим інструментом ефективного моніторингу та нагляду за господарською діяльністю підприємств. Використання МСФЗ відкрило українським підприємствам доступ до західних ринків капіталу [18].

Зокрема, для компаній, які ведуть діяльність на міжнародних ринках, існують Європейські директиви, зокрема Четверта директива (78/660/ЕЕС) (щодо звітності товариств) № 78/660

«Про річну звітність певних видів компаній» від 25 липня 1978 та Сьома директива (83/349/ЕЕС) (щодо консолідованої звітності товариств) № 83/349 «Про консолідовану звітність» від 13 червня 1983 р., які регламентують обов'язкове використання IFRS [17].

Вимоги щодо складання фінансової звітності IFRS в українських компаніях сформовані у Законі від 5 жовтня 2017 року № 2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [13]. Передбачено, що надавати та оприлюднювати звітність згідно з міжнародними стандартами зобов'язані:

- 1) підприємства, що становлять суспільний інтерес,
- 2) публічні акціонерні товариства,
- 3) суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях,
- 4) материнські підприємства груп, у складі яких є підприємства, що становлять суспільний інтерес,
- 5) материнські підприємства великої групи, які не належать до категорії великих підприємств,
- 6) підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України

Річна звітність разом з аудиторським висновком має бути опублікована на сайті компанії.

З 1 січня 2019 року підприємства розбили на групи за розміром та введено новації, які стосуються великих та середніх підприємств, що не є емітентами цінних паперів. Вони подають фінансову звітність до 1 червня року, який слідує за звітним періодом.

Закон України № 465-IX від 16 січня 2020 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» [12] передбачає, що підприємства, які зобов'язані застосовувати міжнародні стандарти, подають фінансову звітність на підставі таксономії за міжнародними стандартами в електронній формі, починаючи з фінансової звітності за 2020 рік.

На сайті IFRS [22] щодо застосування стандартів компаніями України наведено наступну інформацію (табл. 1).

Таблиця 1. Обсяг та статус застосування МСФЗ для компаній України

Обсяг застосування МСФЗ	Статус	Додаткова інформація
Стандарти бухгалтерського обліку МСФЗ є обов'язковими для вітчизняних публічних компаній	+	Стандарти МСФЗ є обов'язковими для всіх компаній, що котируються на біржі, та фінансових установ
Стандарти бухгалтерського обліку МСФЗ дозволені, але не є обов'язковими для вітчизняних публічних компаній		
Стандарти бухгалтерського обліку МСФЗ вимагаються або дозволяються для лістингу іноземних компаній	+	Обов'язково
Стандарт бухгалтерського обліку МСФЗ для МСП є обов'язковим або дозволеним		
Стандарт бухгалтерського обліку МСФЗ для МСП знаходиться на розгляді		Ні

Джерело: систематизовано авторами за даними [22].

У правовому полі щодо застосування українськими компаніями IFRS підкреслюються переваги, «незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності, оскільки така звітність забезпечує повноту та достовірність інформації про діяльність компанії, надаючи можливість оцінити та проаналізувати її привабливість для зарубіжних та національних інвесторів, кредиторів». У нашому дослідженні для прикладу складання звітності за IFRS приведено компанію ASTARTA HOLDING PLC (табл. 2).

Показники приведеної форми Звіту про фінансові результати наводяться у національній та міжнародній валюті, вона стандартна і порівнювана за роками. Власники холдингу неодноразово підкреслювали, що складання звітності за IFRS надає їм значні переваги і дозволяє долучатися до світових ринків капіталу [21]. Результати дослідження свідчать, що впровадження IFRS в українських компаніях – органічний тривалий процес, який посилюється в

умовах воєнного стану. Інтеграція сприяє підвищенню якості управління, налагодженості організаційних питань, в тому числі щодо податкового і фінансового обліку, залучення інновацій, підвищує конкурентоспроможність підприємств, у тому числі і на міжнародному рівні.

Таблиця 2. Фрагмент звітності за МСФЗ для ASTARTA HOLDING PLC

in ths UAH	12M24	12M23	in ths EUR	12M24	12M23
Доходи	26 531 408	24 446 262	Revenues	612 145	618 931
Собівартість реалізованої продукції	(19 754 902)	(17 913 652)	Cost of revenues	(455 070)	(453 289)
Прибуток від переоцінки AP та BA	3 452 138	2 303 191	Changes in fair value of BA and AP	78 456	57 945
Валовий прибуток	10 228 644	8 835 801	Gross profit	235 531	223 587
Інші операційні доходи	61 497	56 152	Other operating income	1 404	1 424
Загальні та адміністративні витрати	(1 255 112)	(1 097 502)	General and administrative expense	(28 693)	(27 735)
Витрати на збут та дистрибуцію	(3 715 975)	(3 453 554)	Selling and distribution expense	(86 261)	(87 598)
Інші операційні витрати	(507 287)	(549 642)	Other operating expense	(11 598)	(13 901)
Прибуток від операційної діяльності	4 811 767	3 791 255	Profit from operations	110 383	95 777
Фінансові витрати	(941 227)	(809 134)	Interest expense on lease liability	(21 717)	(20 461)
Процентні витрати за зобов'язанням з оренди	(149 859)	(215 752)	Other finance costs	(3 456)	(5 468)
Збиток від курсової різниці	62 892	82 211	Foreign currency exchange gain	1 444	2 082
Фінансовий дохід	124 103	75 039	Finance income	2 862	1 902
Інші доходи (витрати)	4 039	(1 581)	Other income /(expenses)	93	(39)
Знецінення гудвілу	3 911 715	2 922 038	Pfprofit before tax	89 609	73 793
Прибуток від придбання дочірніх компаній	(277 962)	(469 232)	Income tax expense	(6 362)	(11 890)
Прибуток до оподаткування	3 633 753	2 452 806	Net profit	83 247	61 903

Джерело: систематизовано авторами за даними [21].

Т. Шепель, окрім інших вигод запровадження IFRS вказує, що ці стандарти стали додатковим інструментом ефективного моніторингу та нагляду за господарською діяльністю компаній зі сторони контролюючих та регуляторних органів. Автор підкреслює, що «інтеграція України до міжнародних стандартів підвищує вимоги до розкриття фінансової інформації та розширює можливості для контролю лістингу іноземних компаній, що поліпшує роботу органів регулювання, без обмеження можливостей компаній» [18, с. 41].

Дослідники зазначають, що процес запровадження стандартів МСФЗ в Україні супроводжується не тільки перевагами, але і труднощами фінансового, організаційного та кадрового характеру. Зокрема, у дослідженні щодо звітності за IFRS, виділяється 4 групи проблем [6, с. 25]:

- створення та забезпечення відповідних законодавчих та організаційних передумов упровадження МСФЗ;

- адаптації національної нормативно-правової бази;
- державного регулювання у сфері бухгалтерського обліку;
- міжнародного співробітництва.

Окремі проблеми та напрями їх вирішення приведено у табл. 3

Таблиця 3. Проблеми та напрями вирішення впровадження в українських компаніях

Проблеми впровадження IFRS	Напрями вирішення
державне регулювання	вдосконалення нормативно-правової бази щодо регулювання бухгалтерського обліку та звітності в Україні; адаптація національної системи обліку та звітності формування єдиної методологічної бази фінансової звітності, для використання органами державного управління, контролю та статистики; підтримка соціального діалогу, сприяння взаємодії між органами влади, підприємствами, асоціаціями бухгалтерів та аудиторів для обговорення проблем та пошуку оптимальних рішень
організація освітніх та навчальних заходів	консультаційні Інтернет-центри; проведення семінарів, тренінгів та курсів для бухгалтерів, аудиторів й інших зацікавлених осіб з метою навчання їх основам та принципам IFRS; розроблення інформаційно-методичного забезпечення з використання IFRS; створення відповідних освітніх програм для підвищення кваліфікації бухгалтерів та аудиторів
розвиток системи контролю та аудиту	комплексний підхід, включаючи організаційні, інформаційні, фінансові та контрольні заходи; вивчення впливу IFRS на різні галузі економіки; створення інформаційної платформи для підтримки впровадження стандартів, а також підвищення співпраці між державними органами й бізнесом для моніторингу ефективності впровадження; забезпечення ефективного контролю за дотриманням вимог IFRS та введення відповідальності за порушення
міжнародне співробітництво	удосконалення чинних та розробка нових програмних продуктів IFRS; участь у діяльності комісії по формуванні стандартів IFRS

Джерело: систематизовано авторами за даними [1; 11, с. 511; 16, с. 145-146; 17].

Узагальнюючи висновки дослідників, що «сучасні обставини економічного та правового характеру зумовили необхідність ширшого застосування оригінальних МСФЗ, а не їх національних аналогів. При цьому підкреслюється, що хоч національні стандарти та правила бухгалтерського обліку в Україні є зорієнтованими на міжнародні аналоги, вони не є ідентичними. На практиці існують суттєві відмінності між МСФЗ та національними П(С)БО, головним чином у сфері звітності, хоча національні стандарти прийнято вважати повністю узгодженими з міжнародними» [18, с. 38]. Тобто, основна проблема полягає у доведенні національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності до стану, який прийнятий у країнах з розвинутою економікою. Особлива роль у цьому процесі відводиться державі, у частині підготовки кадрів, консультуванні, стимулюванні виходу на міжнародні ринки та утриманні конкурентоспроможності національних компаній.

6. Висновки

Особливості впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в українських компаніях полягають в необхідності руху України до глобального світу, з метою покращення фінансової інформації та її розкриття, надання правдивих даних для управління за стандартами, прийнятими бізнесом у світовому середовищі, підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, залучення іноземного капіталу та ресурсів фінансових ринків.

На прикладі підприємств, що складають звітність за IFRS (ASTARTA HOLDING PLC) приведено фрагмент звітності та проаналізовано його переваги. Встановлено, що навіть в умовах воєнного стану є нагальна потреба поглибленої інтеграції економіки України у світогосподарські зв'язки. Проведено аналіз стану подання звітності за IFRS та фактори, що сповільнюють ці процеси. Систематизовано проблеми впровадження IFRS в національну

облікову практику. Визнано необхідність більш повного залучення методології міжнародних стандартів звітності. Визначено, що інтеграція України у нормативне поле міжнародних стандартів IFRS сприяє підвищенню якості управління, налагодженості питань організації діяльності компаній, залучення інновацій, підвищує конкурентоспроможність, у тому числі на міжнародному рівні, що особливо важливо в умовах воєнного стану.

References

1. Hetmanchenko, I. V. (2024). Vplyv mizhnarodnykh standartiv obliku na praktyku v Ukraini: perevahy ta vyklyky [The impact of international accounting standards on practice in Ukraine: advantages and challenges]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii*, (3). <https://doi.org/10.57125/econp.2024.02.29.052024> (in Ukrainian)
2. Hryhoriv, O., Dutchak, I., & Hordiienko, M. (2024). Vprovadzhennia mizhnarodnykh standartiv obliku v derzhavnomu sektori Ukrainy [Implementation of international accounting standards in the public sector of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-165> (in Ukrainian)
3. Demianyshyn, V., Kostetskyi, V., & Demianyshyn, V. (2022). Modernizatsiia bukhhalterskoho obliku finansovykh resursiv u derzhavnomu sektori v umovakh reformuvannia systemy upravlinnia publichnymy finansamy ta zmitsnennia finansovoi bezpeky subiektiv hospodariuvannia [Modernization of accounting of financial resources in the public sector in the context of reforming the public finance management system and strengthening the financial security of business entities]. *Svit finansiv*, 4(73), 22–44. <http://doi.org/10.35774/sf2022.04.022> (in Ukrainian)
4. Demk, I. I., & Marushchak, V. V. (2022). Porivniannia natsionalnykh ta mizhnarodnykh standartiv (polozhen) bukhhalterskoho obliku shchodo oformlennia finansovoi zvitnosti pidpriemstv [Comparison of national and international accounting standards (regulations) for the preparation of financial statements of enterprises]. In *Proceeding of II International scientific and practical conference "Development of socio-economic systems ingeoeconomic space"*, 15–16 December 2022 (pp. 87–88). Ternopil: FOP Palianytsia. <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/39916> (in Ukrainian)
5. Dutchak, I. B., Samoilenko, V. V., & Sheveria, Ya. V. (2024). Analiz efektyvnosti vprovadzhennia mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti u malomu biznesi [Analysis of the effectiveness of the implementation of international financial reporting standards in small businesses]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*. (6), 135–140. <https://doi.org/10.37634/efp.2024.6.28> (in Ukrainian)
6. Kasych, A. O., ? Yakovenko, Ya. Yu. (2013). Problemy vprovadzhennia MSFZ v Ukraini ta shliakhy yikh vyrishennia [Problems of implementing IFRS in Ukraine and ways to solve them]. *Oblik i finansy*, (1), 22–27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2013_1_5 (in Ukrainian)
7. Lezhnenko, L. I., & Kruhla, M. M. (2024). Istorychni aspekty vprovadzhennia MSFZ (IFRS) u sviti i v Ukraini [Historical aspects of implementing IFRS in the world and in Ukraine]. *Pidpriemnytstvo i torhivlia*, (41), 54–60. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2024-41-07> (in Ukrainian)
8. Leonovych, I., Kostiuchenko, V. (2024). Rozvytok bukhhalterskoho obliku ta opodatkovannia v Ukraini [Development of accounting and taxation in Ukraine.]. *Universum*, (9), 34–43. <https://archive.liga.science/index.php/universum/article/view/1078> (in Ukrainian)
9. Krysovatyi, A. I. (Ed.), Panasiuk, V. M. (Ed.), Melnychuk, I. V., & Burdeniuk, T. H. (2021). *Mizhnarodni standarty obliku ta zvitnosti: pidruch.* [International accounting and reporting standards: Manual]. Ternopil: Ekonomichna dumka. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42590> (in Ukrainian)
10. Ministry of Finance of Ukraine. (2023). Translation of international financial reporting standards of 2023. <https://mof.gov.ua/en/translation-of-international-financial-reporting-standards-of-2023-718>
11. Nezdoimynoha, O. Ie. (2016). Zvitnist bankivskykh ustanov za MSFZ: perevahy, nedoliky ta osoblyvosti skladannia [Reporting of banking institutions under IFRS: advantages, disadvantages and features of preparation]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, (12), 510–512. <http://global-national.in.ua/archive/12-2016/106.pdf> (in Ukrainian)
12. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv shchodo udoskonalennia administruvannia podatkov, usunennia tekhnichnykh ta lohichnykh neuzgodzhenostei u podatkovomu zakonodavstvi. Zakon Ukrainy № 1209-1 vid 16 sichnia 2020 roku [On amendments to certain legislative acts on improving tax administration, eliminating technical and logical inconsistencies in tax legislation. Law of Ukraine No. 465-IX of January 16, 2020]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/465-20> (in Ukrainian)
13. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy "Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini". Zakon Ukrainy № 2164-VIII vid 5 zhovtnia 2017 roku [On Amendments to the Law of Ukraine "On Accounting and

- Financial Reporting in Ukraine". Law of Ukraine No. 2164-VIII of October 5, 2017]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2164-19> (in Ukrainian)
14. Pro bukhhaltenskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini. Zakon Ukrainy № 996-XIV vid 16 lypnia 1999 roku [On Accounting and Financial Reporting in Ukraine. Law of Ukraine No. 996-XIV of July 16, 1999]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (in Ukrainian)
 15. Pro skhvalennia Stratehii zastosuvannia mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti v Ukraini: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.10.2007 r. № 911-r. [On Approval of the Strategy for the Application of International Financial Reporting Standards in Ukraine: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 10/24/2007 No. 911-p]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80> (in Ukrainian)
 16. Roieva, O. S., & Shepeliuk, V. A. (2024). Vplyv mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti na rozvytok natsionalnykh system obliku ta zvitnosti Ukrainy [The impact of international financial reporting standards on the development of national accounting and reporting systems in Ukraine]. *Vcheni zapysky*, (36), 138–148. <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/48274> (in Ukrainian)
 17. Savchenko, N. L. (2024). Harmonizatsiia standartiv obliku v konteksti tovariv krytychnoho importu: vplyv yevropeyskykh dyrektyv [Harmonization of accounting standards in the context of critical import goods: the impact of European directives]. In *State and prospects of development of the accounting and information system in Ukraine: materials of the VII International Scientific and Practical Conference dedicated to the 55th anniversary of the Department of Accounting and Taxation and the 85th anniversary of the birth of Doctor of Economics, Professor B. M. Lytvyn* (Vol. 1, pp. 220–224). Ternopil: ZUNU. <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2024-11/%D0%97%D0%A3%D0%9D%D0%A3%20%D0%A21.pdf> (in Ukrainian)
 18. Shepel, T. (2021). Rozvytok bukhhaltenskoho obliku v Ukraini na osnovi vprovadzhennia MSFZ: problemy i perspektyvy [Development of accounting in Ukraine based on the implementation of IFRS: problems and prospects]. *Oblik i finansy*, (1), 36–43. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2021_1_7 (in Ukrainian)
 19. Shyhun, M. M. (2008). Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti yak etalon rehuliuвання natsionalnoi systemy bukhhaltenskoho obliku [International Financial Reporting Standards as a Standard for Regulating the National Accounting System]. *Visnyk Ukrainiskoi bankivskoi spravy*. (1), 33–38. <http://essuir.sumdu.edu.ua:8080/handle/123456789/58377> (in Ukrainian)
 20. Shysh, A. M. (2024). Khmarni tekhnolohii u bukhhaltenskomu obliku ta finansovomu analizi v Ukraini: analiz vidminnostei ta stratehii adaptatsii do mistsevoho kontekstu [Cloud Technologies in Accounting and Financial Analysis in Ukraine: Analysis of Differences and Strategies for Adapting to the Local Context]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii*, (2). <https://doi.org/10.57125/econp.2024.01.29.02> (in Ukrainian)
 21. Astarta-Kyiv. (n.d.). *Financial results – Annual results*. <https://astartaholding.com/financial-results-annual-results/> (in Ukrainian)
 22. IFRS Foundation. (n.d.). *Who uses IFRS Accounting Standards?* <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/#profiles>